

Atatürk'ü 14 yıl önce bugün kaybettik

Ondan ilham Ve kuvvet

YAZAN :

Ahmet Emin YALMAN

Her yıl 10 Kasım günü gelince, günlük hayatımızın bazı normal akışları duruyor, eğlence yerleri kapanıyor, gazeteler kâralara bürünüyor, hepimiz birden büyük bir Türkün, Atatürk'ün hatırasını minnetle anıyoruz.

Bunun mânâsı nedir? Maksat, fânî bir insanın ölümünün acısını tazelemek mi, onun arkasından bir defa daha ağlamak mı? Eğer öyle olsaydı, 10 Kasım gününün mânâsı yıllar geçtikçe, sönük bir hal alırdı. Fânî Atatürk'ün ölümünün yıldızmı basmakalıp merasimle geçer, milyonlarca genç kalbi ihtizaza getirecek kuvveti gitgide kaybederdi. En derin ayrılık acılarını zaman hafifletmiyor mu? En aziz sevgililerimizin hatırasına olan bağlılığımızı yılların akışı ve hayatın zaruretleri gevşetmiyor mu?

Atatürke karşı duyulmuş ve düşünüş tarzımız hiç de bu seyrî takip etmiyor. Yıllar geçtikçe ona olan alakalarımız gevşeyecek yer de kuvvetleniyor. Onu yıldönümünde biraz daha anıyoruz, biraz daha keşfediyoruz. Her fânî insan için çaresiz olan kusurlarını biraz daha unutuyoruz, her büyük kudret sahibinin bu dünyada zarurî bir nasibi olan geçici siyasi hatalarını; devamlı ve ebedî hizmetlerinden biraz daha isabetle ayırıyoruz.

Hakikat şudur ki her sene 10 Kasım günlerinde hepimizin yaptığımız şey, ölüm gibi çaresiz bir akübe uğrayan fânî bir insanın arkasından ağlamak değildir. Bunu; büyük bir insanın millete ve insanlığa olan hizmetlerini anarak, ona mânevî bir borç ödemek diye de ifade edemeyiz. Hayır, her sene 10 Kasım'da biz Atatürke birşey vermiyoruz. Ondan yeni şeyler almaya devam ediyoruz. Çehaletle karşı olan mücadelede Atatürk bizim için ebedî bir ilham kaynağıdır, yeni yeni gayretler için onun hatırasından sevk ve kuvvet alıyoruz. Eğer büyük bir kurtarıcıya ve rehberine karşı millî bir borcu ödemek lâzımsa, bunun en güzel şekli, onun açtığı yolda yürümek, kurmağa başladığı eseri tamamlamaktır. Atatürk'ün yakından tanıyanlar pek iyi takdir ederler ki ruhunu sadedecek şey, arkasından gözyaşı dökmek değil, o kadar kıymet verdiği terakki ve inkılâp davasını hiç tereddüt etmeden, gerilğe hiç fırsat vermeden, cesaretle ve azmi hiç kaybetmeden yürütmektir.

Bu sene kendimizi Atatürke her zamandan ziyade yakın görüyoruz, çünkü matem günümüzün arifesinde: «Atatürke hiç borcumuz yok. Onun askeri sahada yaptığını kim olsa yapardı. İnkılâplarını ise istemiyoruz, kötü buluyoruz» demek cür'etini gösteren cahiller, nadanlar, ortaya çıkmış, milleti doğru yoldan, terakki ve fayz yolundan ayırmağa ve karanlık taassup ve rehavet istikametine sürüklemeye kalkışmışlardır. Bunlar; bizi yapmak isteyenlerin, birliğimizi, terakkimizi, iltihamımızı, şerefimizi çekemeyenlerin, bilerek bilmiyerek, âleti ve kötülik vasıtası oluyorlar. Zavalılar acınmaz layıktır.

Fakat bir cihetten düvaaya hizmetleri de oluyor. Tenvir ve ıknâ vazifemizin tamamı olmadı mı bize hatırlatıyorlar, terakki yolunda mücadele sevkimizi tazeliyorlar, alevlendiriyorlar.

Atatürk'ün büyük bir basiretle ektiği tohumlar, bugün tam mahsuller vermeğe başlamıştır. Bugünkü yüksek milletlerarası mevkimizi, en ziyade onun eseri olan tokgözlü Millî Misak siyasetine, inkılâp ve layiklik gidişine, modern ve geniş millet ve insanlık telâkisine borçluyuz.

Atatürk'ün ölümündenberi on dört yıl geçmiştir. Bütün arzılara, bütün noksanlara rağmen, çok şükür millette Atatürk'ün mânevî huzuruna açık alınca çıkacak bir mevkideyiz. Tarihimizin belki de en yüksek ve en itibarlı teali devrinin esigine varmış bulunuyoruz. Ondan almaya devam edeceğimiz ilham ve kuvveti eseri tamamlayacağız. Milleti layık olduğu terakkiye, saadete elbette kavuşturacağız.

Fikir, mâna ve inkılâp halindeki ölümsüz Atatürk'ün, Dolmabahçe sarayındaki yatağında 10 Kasım 1938 günü fânî hayata gözlerini yumduktan biraz sonra çekilen tarihî resmi

Lodos fırtınası denizdeki nakliyatı felce uğrattı

Şehir ve dış hatlarındaki vapurlar hareket edemedi. Bir vapurla bir römorkör demirini taradı. Tren seferleri ârizaya uğradı. Fırtına Bursada hasar yaptı

Lodosta parçalanmış Salacak iskelesi

Evvelki gün başlayan lodos fırtınası dün akşama doğru şiddetini arttırdı. Fırtına limanda ve şehirde ehemmiyetli hasara sebep olmuştur. Cumartesi günü başlayıp gece bütün şiddetini arttıran fırtına yüzünden Kadıköy, Haydarpaşa, Adalar ve Yalova hatlarındaki vapurlar muayyen seferlerini yapamamışlar, ve saat 19 dan sonra Kadıköyüne vapur işletilmemiştir. Yolcular Haydarpaşa ve Üsküdar iskelelerine çıkmak suretiyle Kadıköyüne gidebilmişlerdir.

Şiddetli lodos fırtınası yüzünden limanda bağlı bulunan «Portugal» şilebinin kıç tarafındaki hatlar kopmuş ve gemi önünde Danişmarka gemisine bindirme tehlikesi gösterdiği sırada römorkörler tarafından yedeğe alınarak başka bir dubaya bağlanmıştır.

Ayrıca, Bandırmaya hareket edecek olan «Bursa» vapuruna (Devamı Sa: 7 Sü: 6 da)

C.H.P. üç istizah takriri veriyor

Dün toplanan C.H.P. Meclisinde Balıkesir hâdiseleri tenkid edildi; iktisadî durum, âsâyiş ve iç politika meselesi hakkında Millet Meclisine takrir verilmiş kararlar

Ankara 9 — C. H. P. Meclisi, Balıkesirde Halk Partisi grupu bugün, pazar olmasına rağmen toplanmıştır. Bugünkü ıçtimada birçok milletvekilleri söz almışlar, iç politika meseleleri üstünde durmuşlardır. Bilhassa İnönü'nün son Ege seyahatindeki hâdiseler üzerinde çok heyecanlı konuşmalar yapılmış, Balıkesirde Halk Partisi mitingine, mukabil tertiplerle mâni oluşu ile İnönü'nün vîlayete sokulmayışı hararetle tenkid edilmiştir.

İktisadî durum ve âsâyiş meseleleri üzerinde de muhtelif milletvekilleri tenkidler yapmış (Devamı Sa: 7 Sü: 6 da)

T. Babaoğlu, Samsun valiliğinden alındı

Babaoğlu; Sağlık Bakanlığı Tetkik Kurulu üyeliğine tayin edildi. Ziraat Bankası İdare Meclisi Başkanı Y. Ziya Erzin emekliye ayrıldı

Ankara 9 — Samsun valisi doktor Turgut Babaoğlu'nun Sağlık Bakanlığı tetkik kurulu üyeliğine tayini kararlaştırılmıştır. Bilindiği gibi Turgut Babaoğlu, evvelâ Malatya valiliğine tayin edilmiş, oradaki malûm hâdiselerin zuhurundan sonra Samsun valiliğine naklolunmuştur. Babaoğlu'nun valilikte muvaffak olmadığı, bilhassa Samsun par-

Dr. Heim Weizman

İsrail'in ilk Cumhurbaşkanı Weizman öldü

Kudüs, 9 — İsrail devletinin ilk cumhurbaşkanı ve büyük filozof Haim Weizmann bugün Rehoboth'daki evinde uzun bir hastalık müteakip 79 yaşında ölmüştür.

Bu sabah cumhurbaşkanlığı tahtından neşredilen tebliğde bildirildiğine göre, Weizmann bir kalp krizi neticesinde ölmüştür. Tebliği İsrailin meşhur doktorları imzalamışlardır. Bütün resmi binalarda, elçiliklerde ve konsolosluklarda bayraklar yarıya indirilmiştir.

Saat onda toplanan kabine cumhurbaşkanının hatırasını anıtkıdan sonra cenaze merasimi hazırlıklarını müzakere etmiştir. Hükûmetin bu toplantısı İsrail devletinin dört buçuk yıllık tarihinde ilk defa radyo ile yayımlanmıştır. (Devamı Sa: 7 Sü: 8 de)

Amerika Pakistanda Üs kuracak

Associated Press

Vaşington, 9 — Cumhuriyetçi Parti azalarının ekseriyetini teşkil ettikleri yeni kongresin gelecek sene yabancı memleketlere yapılan yardımda bir değişikliğe de vet edilmesi ve bunun neticesinde de Pakistan'da dünya savunma sistemine itihâl edilmesi muhtemel görülmektedir. Bununla beraber Eisenhower hükûmetinin dış siyaset idarecilerini teşkilâtlandırmayı tamamlamadan yabancı memleketlere yardım programının nihai bir şekilde tādil muhtemel değildir. Fakat bugün öğrenildiğine göre mütefikleri si-

Kenya'da yeniden tevkifler yapıldı

Muhtelif yerlerde, Mau - Mau'lar tarafından kafaları koparılmış kedi ve köpeklerle bunların üzerlerine asılmış tehdit mektupları bulundu

Nairobi, 9 — Pazar olmasına rağmen bugün de Mau Mau terhisçi cemiyetine mensup şüpheli bir polis mensuplarına gösterdikleri gayretten ötürü teşekkür etmiş ve muvaffakiyet temennisinin bulunarak şunları söylemiştir: «Netice gayretlerimize degecektir.»

Mau Mau yemini etmiş olan 12 kişi Nanyuki'de ve 27 kişi de Meruda tevkif edilmiştir. Ayrıca muhtelif yerlerde kafaları koparılmış kedi ve köpeklerle bunların üzerlerine iltisatılmış tehdit mektupları bulunmuştur.

Nyeri bölgesinde askeri devriyelere mukavemet gösteren bir Kikuyu yerlisi öldürülmüştür. Kenya Valisi Sir Evelyn Baring bugün Nairobi'nin 15 mil uzağında bulunan Ruarua'da Kenya polisi mensuplarına hiç kimse-

Sara Ertağrul yarın «Amerikanın Sesi»nde Konuşacak

Nevyork Hususî Muhabirimiz Sara Ertağrul yarın akşam «Amerikanın Sesi» radyosunda bir konuşma yapacaktır. Arkadaşımızın bu konuşması, saat 19 da kısa dalga 13, 16, 19, 25, 31 metre ve orta dalga 215 metre üzerinden yapılacaktır.

Millî yas gününde inkılâpçı Türkiyemiz, Ata'sını, bütün heyecanı ve bağlılığıyla anacak

Muhtelif gençlik teşekkülleri beyannameler yayımladılar

Yurdun her tarafında ihtifaller yapılacaktır

Radyolar hususî programlar hazırladılar

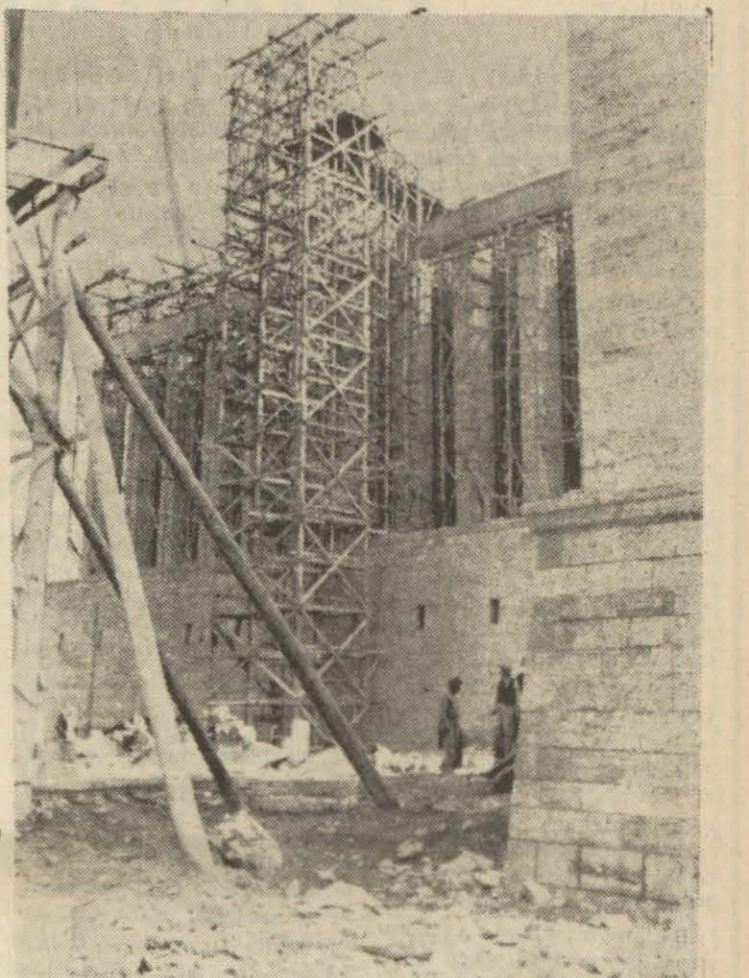
Cumhuriyetin kurucusu Ebedî Atatürk'ün bundan 14 yıl önce bugün kaybetmiş. 10 Kasım 1938 de saat dokuz beş dakika geç, Dolmabahçe sarayının üstüne çekilen yas bayrağı, acı haberi Türk milletine duyurmuştu.

O gün, Atatürk'ün sağlığı hakkında küçük bir haber almak endişesiyle yanan milyonlarca insanın başı bir anda öne düştü, gözler yaşlandı, hicirıklar, onun sevgisiyle dolup taşan göğüsleri sarstı. Ve sonra, onu beşer olarak değil, eser olarak yaşatmanın yemini, Türk milletine teselli oldu.

Tarih çağları içinde, bir millet tarafından, Atatürk gibi, adı buğu ile anılmak bahtiyarlığına eren insan azdır. Her geçen yıl onun sevgisini içimize daha çok sindirmek, eserlerine olan derin inancımızı daha kuvvette bize duyurmaktadır. Bugün onu, 14 yıldır içimize biriken yas içinde, (Devamı Sa: 7 Sü: 7 de)

İstanbul'daki Anma Törenleri

Büyük Ata'nın aramızdan ayrılışının 14 üncü yıldönümü dolayısıyla, bugün şehrimizdeki muhtelif teşekküller tarafından anma törenleri tertiplenmiştir. Cemiyetler, partiler, okullar ve talebe teşekkülleri bu anma törenlerinde Ata'nın hatıralarını yatacacaqlar, onun eserlerine bağlılıklarını tekrarlayacaklardır. Ankara ve İstanbul radyolarıyla (Devamı Sa: 7 Sü: 1 de)

Atatürk'ün aziz nââşını ebediyen içinde saklayacak olan Ankara'daki anıt - kabir inşaatının bir parçası

Gl. Lecip, Atatürk'ün izindeyim, dedi

Mısır Başbakanı, dün Türkiye'ye yayınladığı mesajda diyor ki: «Atatürk inkılâpları bilhassa Mısır'da derin akisler bırakmıştır»

Kahire 9 — Mısır Başbakanı ve Silahlı Kuvvetler Komutanı General Muhammed Necip, Atatürk'ün 14 üncü ölüm yıldönümü münasebetiyle, bugün Kahire radyosunda Türk milletine bir mesaj göndermiştir. General Necip, bu mesajda Atatürk'ün yalnız Türkiye için değil, fakat aynı zamanda bütün hür milletler için de büyük bir önder ve kahramanlık timsali olduğunu söylemiş ve bütün hayatını Türk milletinin saadet ve refahına hasreden bu büyük insana Türk milletinin de candan bağlılığını belirterek, bu müteakib sevgi sayesinde Türkiye'nin hürriyet ve istikbale kavuştuğunu ilâve etmiştir. General Necip şöyle demiştir:

«Atatürk'ün yarattığı büyük eser ve inkılâpların tesiri yalnız Türkiye'de kendisini göstermekle kalmamış, fakat aynı zamanda bütün hür milletlerde ve bilhassa Mısır üzerinde derin akisler bırakmıştır. Bugünkü Mısır Atatürk'ün izi üzerinde yürümekte ve her Mısırlı Atatürk'ü hürriyet ve kahramanlık lideri olarak kabul etmektedir.»

General Necip, mesajını şöyle bitirmiştir: «Atatürk ölmemiştir. Atatürk'ün ruhu her Türkün ve hürriyet sever her insanın kalbinde yaşamaktadır.»

Bayar'ın, Şereflikoçhisarı ziyareti

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, beraberinde Bakanlar ve milletvekilleri olduğu halde evvelki gün Şereflikoçhisara giderek orada bir nutuk söylemiş ve bu nutkunda, demokrasi rejiminin yerleşip kökleştiğini belirtti. Resim, Cumhurbaşkanını, Koçhisarda karşılayan Ken gösteriyor

